

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Uwarunkowania rozwoju zrównoważonego w gospodarce przestrzennej (Wykład), PG_00149731						
Kierunek studiów	Gospodarka przestrzenna (O)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2024 r.	Rok akademicki realizacji przedmiotu	2025/2026				
Poziom kształcenia	I stopnia - licencjackie	Grupa zajęć	Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć z obszarów nauk humanistycznych lub nauk społecznych				
Forma studiów	stacjonarne	Sposób realizacji	na uczelni				
Rok studiów	2	Język wykładowy	polski				
Semestr studiów	3	Liczba punktów ECTS	3.0				
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Forma zaliczenia	egzamin				
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Nauk Społecznych -> Instytut Geografii Społ-Ekon i Gospodarki Przestrzennej -> Zakład Badań Krajobrazu i Kształtowania Środowiska						
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot	dr Barbara Korwel Lejkowska					
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu	dr hab. Mariusz Kistowski dr Sylwia Horska-Schwarz dr hab. Jarosław Czochański dr Wojciech Staszek					
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	60.0	0.0	0.0	0.0	0.0	60
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów	Udział w konsultacjach	Praca własna studenta	RAZEM		
	Liczba godzin pracy studenta	60	15.0	15.0	90		
Cel przedmiotu	<p>Poznanie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • podstawowych uwarunkowań środowiskowych i prawnych ochrony i kształtowania przestrzeni • prawnych, organizacyjnych, naturalnych i funkcjonalnych uwarunkowań ochrony środowiska; • zasad kształtowania i użytkowania przestrzeni w warunkach zrównoważonego rozwoju; • zagrożeń środowiska i narzędzi przeciwdziałania im, • struktury materialno-horyzontalnej i wertykalnej środowiska • procesów obiegu materii -znaczenia dla gospodarki człowieka • miar i metod analiz struktury krajobrazu • funkcjonowania i dynamiki układów przyrodniczych, uwarunkowań zróżnicowania siedliskowego i bioróżnorodności 						

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[GPL3_W05] uwarunkowania i procesy gospodarki przestrzennej ze szczególnym uwzględnieniem specyfiki polskich obszarów morskich i województw północnej Polski	rozpoznaje i wyjaśnia podstawowe uwarunkowania przyrodnicze procesów gospodarki przestrzennej ze szczególnym uwzględnieniem specyfiki fizyczno-geograficznej strefy brzegowej Południowego Bałtyku, Pobrzeży i Pojezierzy Południowobałtyckich	[SW4] test/exam - oral or written
	[GPL3_K06] dbałości o dorobek i tradycje zawodu oraz przestrzegania zasad etyki zawodowej przez siebie i wymagania tego od innych	pracuje samodzielnie nad poziomem swoich kompetencji zawodowych i osobistych, rozumie potrzebę rozwijania dorobku zawodu zgodnie z zasadami etyki	[SK4] test/exam - oral or written
	[GPL3_K04] inicjowania i aktywnego udziału w działaniach na rzecz ładu przestrzennego i rozwoju zrównoważonego regionu, kraju, Europy	angażuje się w rozwiązywanie dylematów związanych z wykonywanym zawodem zgodnie z zasadami rozwoju zrównoważonego	[SK4] test/exam - oral or written
	[GPL3_W02] problemy, teorie i trendy w gospodarce przestrzennej uwzględniające aspekty środowiska przyrodniczego, rozumie ich teoretyczne i praktyczne znaczenie	identyfikuje, definiuje i charakteryzuje proste interakcje zachodzące między podsystemami środowiska przyrodniczego i środowiska człowieka	[SW4] test/exam - oral or written
[GPL3_W06] formy, metody i narzędzia ochrony przestrzeni (środowiska, krajobrazu, dziedzictwa kulturowego)	rozdzieli i potrafi przedstawić podstawowe formy, metody i narzędzia ochrony przestrzeni (środowiska, krajobrazu).	[SW4] test/exam - oral or written	
Treści przedmiotu	<p>Prawne i organizacyjne podstawy ochrony środowiska Motywy i koncepcje ochrony środowiska Ochrona przyrody Użytkowanie środowiska i jego konsekwencje. Globalne i lokalne zagrożenia środowiska Zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego Zagrożenia i ochrona różnorodności biologicznej Ekorozwój Państwowy Monitoring Środowiska Lasy i ich funkcje. Ekologia krajobrazu jako dyscyplina naukowa - historia rozwoju, związki z innymi naukami Pojęcia i terminologia, specyfika badań ekologii krajobrazu Główne cechy środowiska przyrodniczego i badań krajobrazowych prowadzonych w nurcie ekologii krajobrazu Struktura horyzontalna i wertykalna środowiska przyrodniczego zmiany w czasie, miary i metody analizy Ekotony jako specyficzny element struktury krajobrazu Związki między komponentami środowiska przyrodniczego Struktura funkcjonalna - powiązania między komponentami przyrodniczymi i jednostkami krajobrazowymi, metody analizy Podstawy ekologii, uwarunkowania funkcjonowania ekosystemów i metody badań Funkcjonowanie biotycznych komponentów krajobrazu - teorie biogeograficzne, model płatów i korytarzy w nawiązaniu do podstaw przedstawionych na I roku Zielona i błękitna infrastruktura Podstawy ekologii miast Fizjonomia krajobrazu ujęcie syntetyczne Funkcjonowanie krajobrazu a zasady gospodarowania przestrzenią podsumowanie/synteza (kształtowanie ekologicznych warunków życia)</p>		
Wymagania wstępne i dodatkowe	znajomość treści przedmiotu: Środowiskowe podstawy gospodarki przestrzennej		
Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
	egzamin pisemny	51.0%	100.0%

Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	<ul style="list-style-type: none"> • Ustawa Prawo ochrony środowiska; • Ustawa o ochronie przyrody; • Ustawa Prawo wodne; • Ustawa o ochronie gruntów rolnych i leśnych; • Dobrzańska D., Dobrzański G., Kiełczewski D., 2008, Ochrona środowiska przyrodniczego, PWN, Warszawa. • Kistowski M., Wiśniewski P., 2017, Niskowęglowy rozwój obszarów wiejskich w Polsce a plany gospodarki niskoemisyjnej. Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk • Maciak F., 2003, Ochrona środowiska przyrodniczego, PWN, Warszawa. • Matuszkiewicz J.M., 2009, Zespoły leśne Polski, PWN, Warszawa. • Matuszkiewicz W., 2011, Przewodnik do oznaczania zbiorowisk roślinnych Polski, PWN, Warszawa. • Ostaszewska K., 2002, Geografia krajobrazu, PWN, Warszawa. • Przewoźniak M., Czocharński J.T., 2020, Przyrodnicze podstawy gospodarki przestrzennej. Ujęcie proekologiczne. Wyd.Nauk. Bogucki, Poznań, ss.416; • Przewoźniak M., 1987, Podstawy geografii fizycznej kompleksowej, Wyd. UG, Gdańsk. • Richling A., 1992, Kompleksowa geografia fizyczna, PWN, Warszawa. • Richling, Solon, 1998, Ekologia krajobrazu, PWN, Warszawa. • Staszek W., 2005, Struktura funkcjonalna geosystemu młodogłacjalnego na przykładzie dorzecza Borucinki. Prace i Studia Geograficzne, Uniwersytet Warszawski, s. 79-95. • Staszek W., 2018, Influence of functional environmental processes on selected coastal ecosystems of the Gdańsk seashore, Ecological Questions 29 (2018) • Wiśniewski P., 2015: Przeciweroyjna funkcja lasów glebochronnych. Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk
	Uzupełniająca lista lektur	<ul style="list-style-type: none"> • Cieszevska A., 1998, Model płatów i korytarzy i jego zastosowanie, Warszawa. • Korwel B., Kistowski M., 2004, Struktura krajobrazu terenów młodogłacjalnych w ujęciu koncepcji matryc, płatów i korytarzy studium metodologiczne na przykładzie centralnej części Pojezierza Kaszubskiego, Problemy Ekologii Krajobrazu t. XIV, s. 93-102. • Korwel-Lejkowska B., 2005, Próba oceny przemian struktury krajobrazu gminy Pruszcz Gdański w latach 1985-2000 w świetle uwarunkowań przyrodniczych, Problemy Ekologii Krajobrazu, t. XVII, s. 131-139. • Krzymowska Kostrowicka A., 1997, Geoekologia turystyki i wypoczynku, PWN, Warszawa. • Kurek R., 2010, Poradnik projektowania przejść dla zwierząt i działań ograniczających śmiertelność fauny przy drogach. • Pietrzak M., 1998, Syntezy krajobrazowe założenia, problemy, zastosowania, Bogucki Wyd. Naukowe, Poznań. • Richling A. (red.), 2007, Geograficzne badania środowiska przyrodniczego, PWN, Warszawa. • Staszek W., 2007, Zmienność krajobrazów roślinnych siedlisk wilgotnych i bagiennych jako efekt zróżnicowania warunków hydrochemicznych w zlewni młodogłacjalnej [in:] K. Ostaszewska, I. Szumacher, S. Kulczyk, E. Malinowska (eds), Znaczenie badań krajobrazowych dla zrównoważonego rozwoju. Wyd. UW, Warszawa: 439-450. • Wiśniewski P., Wojtasik M., 2006: Problemy środowiskowe składowiska odpadów komunalnych w Rozwarzynie k. Nakła, Ekologia i Technika, vol.XIV, nr 2, 70-76. • Wiśniewski P., Loranc-Wiśniewska L., Wojtasik M., 2008: Finansowanie ochrony środowiska na przykładzie Banku Ochrony Środowiska S.A. Oddział w Bydgoszczy, Ekologia i Technika, vol. XVI, nr 5, 248-250.
	Adresy eZasobów	<p>Podstawowe</p> <p>https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/search.xsp - ISAP - Internetowy System Aktów Prawnych</p> <p>Uzupełniające</p> <p>https://korytarze.pl/upload/filemanager/Korytarze/Publikacje/Poradnik-projektowania-przejsc-dla-zwierzat-2010.pdf - Kurek R., 2010, Poradnik projektowania przejść dla zwierząt i działań ograniczających śmiertelność fauny przy drogach.</p>
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	<ol style="list-style-type: none"> 1. Z jakich elementów składa się i jakie znaczenia dla warunków życia ludzi posiada błękitna i zielona infrastruktura ? 2. Jakie znaczenie środowiskowe posiadają korytarze ekologiczne ? 3. Funkcje terenów zieleni w miastach. 4. Krajobrazowe i środowiskowe skutki suburbanizacji 	
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy	